

2. Zeer I. Psychology of professions: textbook For University students—M.: Academic portal "Mir", 2005. — p. 70.
3. Noskov V. From self-knowledge to his profession // Psychologist. — 2005. — №1(145) — p. 15.
4. Culturology: textbook for students of higher education institutions—outstanding «Phoenix», 2001.— p. 608 .
5. Stasevich V.P. University of harmony. Monograph — Donetsk: Swan, 2003. — p. 132.

Данюкін Д.Д.
студент III курсу факультету управління персоналом,
соціології та психології
*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім.В.Гетьмана», Україна*

МАНІАКАЛЬНІ СХИЛЬНОСТІ ТА ДЕВІАЦІЯ СЕРЕД МОЛОДІ

Девіація в соціальних і поведінкових науках розглядається як "невідповідність наявної норми або набору норм, прийнятих значною частиною людей в групі або суспільстві", а ступінь девіантності визначається ступенем відповідності та (або) невідповідності вчинків соціальним очікуванням. Для розкриття обраної теми, необхідно відзначити, що девіацію (відхилення) можна розглядати поза конкретного нормативного поля. Те, що в одних соціальних системах розглядається як норма, в інших сприймається як відхилення (наприклад, вбивство під час війни і вбивство в мирний час: оцінка одного і того ж вчинку залежно від контексту ситуації). В зв'язку з тим, що соціальна девіація завжди має наслідки, і перш за все в молодіжному середовищі, являють собою предмет найпильнішої уваги вітчизняних і зарубіжних фахівців різних галузей наукового знання, особливо науковцями соціологами. Їх зусиллями проводяться численні дослідження стану, тенденцій, особливостей, форм прояву соціальної девіації, а також різних її наслідків як на загальносвітовому і національному, так і на регіональному рівнях (Э. Дюркгейм А. Козн, Р. Мертон, Т. Парсонс, Н. Смелзер).

Проблема підліткової девіації має особливу актуальність в зв'язку і з тим, що алкоголь, тютюн і наркотики відтворюють більш згубний вплив на організм підлітків у порівнянні з іншими віковими категоріями населення [3]. Це пояснюється тим, що девіантна поведінка стала асоціюватися з багатьма негативними проявами (вона є уособленням "зла" в релігійному світогляді, симптомом "хвороби" з точки зору медицини, зокрема, психіатрії, і "незаконною", відповідно до правових норм). За час існування терміну "девіація" велика кількість дослідників вже доводило, що девіацію цілком розумно вважати нормальним явищем в соціумі. Такою ж "природною", або "нормальною" формою

поведінки, як, наприклад, конформізм, адже це цілком природне явище у суспільстві. Отже девіація має як негативні, так і позитивні функції. Позитивна функція полягає в тому, що девіація слугує засобом адаптації системи до змін, усунення застарілих стандартів, що гальмують прогресивний розвиток суспільства (прикладом можуть бути різні види творчості, наукові відкриття, героїзм). Негативна ж функція девіації виявляється в тому, що вона дезорганізує систему, руйнує базові основи існування суспільства (прикладом є різні види злочинних дій, наркоманія, алкоголізм, куріння). У суспільстві нерідкі випадки, коли нелегко відрізнити "негативну" девіацію від "позитивної" (особливо це актуально для наукових відкриттів), саме тому при вивченні девіацій в молодіжному середовищі необхідно проводити ретельний аналіз можливих наслідків прояву девіацій для суспільства.

Суттєвий вплив девіації можна побачити під час перетворень суспільних систем. При руйнуванні старих норм, цінностей, та стереотипів через які люди втрачають важливі життєві орієнтири. В такому контексті, соціологія має встановлювати загальні причини тих або інших видів девіації, щоб допомогти суспільству відновити контроль за поведінкою, запобігти розпаду суспільства, нейтралізувати центробіжні тенденції, зазначає Е. Дюркгейм [1]. На мій погляд, доцільним є розгляд психо-фізичної частини даного явища, наприклад маніакальні схильності, які з часом проявляються у певної частини девіантів.

Люди які знаходяться в маніакальному стані відзначаються особливим рівнем активності, схильні до ризику, також це може проявлятися у спонуканні отримання задоволення у вигляді надмірного вживання алкоголю, наркотиків, люди можуть робити необдумані покупки, влізати в борги і кредити, вплутуватися в азартні ігри. Велика частина людей у такому стані також схильні пробувати екстремальні види спорту і не звертати уваги на травми і пошкодження. Більшість з них схильні до залучення нових контактів, активні, діяльні, але не проявляють нестримної ейфорії.

Наслідком таких проявів може бути маніакальна депресія (як один з різновидів маніакальності) вона порушує нормальний хід настроїв і думок, провокує неадекватну поведінку, підриває основи раціонального мислення і досить часто руйнує бажання і волю до життя [2]. Ця хвороба протікає, як психологічний розлад; вона унікальна своєю здатністю захоплювати і приносити задоволення, але при цьому наслідки її приносять нестерпні страждання і нерідко призводять до самогубства.

Девіація може мати прояв у різних психічних відхиленнях. Психічні розлади мають різну природу. До ендогенних, тобто обумовлених внутрішніми факторами конкретного індивіда (спадковість, атрофія людського мозку, старість і ін.), Відносяться шизофренія, маніакально-депресивний психоз, хвороба Паркінсона, епілепсія. До екзогенних. Викликані зовнішніми факторами, впливом навколишнього середовища, відносять різні

симптоматичні і інтоксикаційні психози, психогенні (психози, викликані психічною травмою, алкоголем, наркотиками або патологічним розвитком особистості). У великій кількості правопорушень, кримінальних справ головними особами виступають саме люди з психічними проблемами, на мою думку важливо приділяти увагу кримінальній складовій, адже це є одним з наслідків прояву девіації.

Одним з видів девіантної поведінки якраз і є делінквентна (кримінальна) поведінка. Делінквентна поведінка має на увазі дії конкретної особистості, що відхиляються від встановлених в даному суспільстві і в даний час законів, що загрожують іншим людям або соціальному порядку і кримінально караються в крайніх своїх проявах. Така поведінка особистості активно засуджується і карається в будь-якому суспільстві. Важливо те, що протиправна поведінка за своєю суттю означає наявність конфлікту між особистістю і суспільством - між індивідуальними прагненнями і громадськими інтересами. Саме прояв девіації на психічний стан певних індивідів може призводити до негативних змін у суспільстві, який вже має вплив на велику кількість населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Dyurkgeim E., Orazdelenii obshchestvennogo truda [Elektronnyi resurs]. URL: http://www.ckp.ru/biblio/d/dur_labour.htm (data poseshcheniya: 07. 04. 2016).
2. Леонова О. В. Психические расстройства у лиц, совершивших кражи (судебно-психиатрический аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.00.18 "Психиатрия" / Леонова Ольга Викторовна. – Москва, 2005. – 24 с.
3. Евдокимова Т. Г. Современные тенденции и особенности девиантного поведения подростков : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соц. наук : спец. 22.00.04 "Социология -- Социологический анализ отклоняющегося поведения. Социальная дезорганизация" / Евдокимова Татьяна Геннадьевна – Уфа, 2009. – 24 с.

Плачковська О.О.

студентка I курсу факультету управління персоналом,
соціології та психології
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім.В.Гетьмана», Україна

УПОДОБАННЯ ТА РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Студентська молодь – найперспективніша ланка суспільства, адже відкрита до пізнання світу та вже адаптована до нових умов. Саме у вищих навчальних закладах у студента, як члена соціуму, формується своя життєва, громадянська позиція, характер, політична прихильність та звичайно ж професійні навички. В сучасних умовах викликів